

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

3. An peccantes coram aliis excusentur aliquando à peccato mortali? Et an in casu, quo times à te laios scandalizatos esse, tenearis in confessione explicare numerum personarum, & speciem peccatorum? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](#)

RESOL. IV.

explicari non possit sine passio; vel quia damnatur in se valde diuersa, ex quorum diuersitate sumuntur etiam diuersitas scandali actiui. Quamvis enim omnia scandala sint contra charitatem, tamen inter illa est diuersitas specifica pro diuersitate damni ilaci. Scandalum enim actiuum, quo Antonius est in causa, vt Franciscus furetur, differt specie à scandalo actiuo, quo illum mouet ad homicidium propter diuersitatem specificam homicidij, & furti. Quidam modum furtum species differt à detractione famae, & utrumque ab homicidio, quamvis omnia sint contra iustitiam, quia eadem virtus iustitiae interdicit plura obicit, & inter se tam distantia, vt constituant diuersitatem specificam moralem. Nec enim facis est dicere te fuisse iniustum in materia graui, sed opus est dicere, an in fortunis: an in fama: an verò in vita. Idem patet in intemperantia, explicandum enim est, an sit in luxuria, & in hac explicanda sunt species, an si moliasses, an sodomia, an forniciatio simplex? quia species sunt distinctæ intra luxuriam contra castitatem. Item explicanda est intemperantia ebrietatis, item & cibi superflui, differt enim specie potus inebriante, & cibus satians. Idem patet in Religione, est enim explicanda circumstantia loci facii, & persona sacra. Percutere enim Clericum, diuersa irreligio est, ac percutere laicum in templo. Item peccare cum Sanctimoniali, est diuersa irreligio, ac uti propria vxore in templo. Item violare imagines est diuersa irreligio, ac conculcare Christi corpus. Ita Hurtadas vbi supra, cui ego libenter adhaereo.

RESOL. III.

An peccantes coram aliis excusentur aliquando à peccato mortali?
Et in casu, quo times à te alios scandalizatis esse, teneris in confessione explicare numerum personarum, & speciem peccati? Ex part. 5. tractat. 7. Ref. 3.

Respondeo plures coram aliis peccantes excusari à peccato scandali, vel quia videntes ita sunt in bono stabiles, vt nullo modo peccatis visus censeatur ad peccatum moueri; vel ita sunt fidei perditi, vt peccatum aliorum nihil illos immutet. Ita Salas tom. 1. in part. 2. tract. 7. diff. 3. sect. 4. n. 8. Sanchez in summa, tom. 1. lib. 1. c. 6. num. 7. Alfonius de Leon vbi infra n. 24. Castrus Palauus tom. 1. tract. 6. diff. 6. punct. 2. n. 4. Et id Sancius in selectis diff. 46. num. 11. optime notat, quod à scandali peccato excusant plurimi, quod vel ipsi tam prauis moribus imbuti sunt vt ab illis de praetendo exemplo nihil curret, nec inde argumentum sumatur ad libertus vitis vacandum; vel de eo curantes ita ad peccandum faciles atque inclinati sunt, vt non censeatur moralis error inductio.

2. Notandum est verò hinc unum, quod plurimi miserabilem nolunt intelligere, videlicet in casu quo timores à te alios scandalizatis esse, teneris in confessione explicare numerum personarum, & speciem peccatorum, v.g. Meo malo exemplo scandalizauit tota personas inducendo talia peccata, aliter non satisfacit. Ita Fillius tom. 2. tr. 28. cap. 6. n. 226. Sylvius in 2. 2. g. 43. art. 3. concl. 2. Castrus Palauus vbi sup. punct. 4. n. 3. & Bonacina de peccatis disputat. 2. g. 4. punct. 2. numer. 42. vbi citat Sanchez: quibus etiam addit Molophilus in summa, tom. 1. tract. 8. cap. 10. numer. 1. & Leonens de offic. Confess. tom. 1. recollect. 14. numer. 9. & 10. & ratio iam ex Hurtando posita est in superiori resolutione.

Tom. VII.

An sine scandali peccato possim redimere vexationem iniustam in administratione Sacramentorum prebendo pecunias?

Idem est pro audiendo Sacro in die festivo, & ministranda Eucharistia, &c.

Et an hoc sit Symonia?

Et an in aliquo casu, v.g. infantis moritur sine Baptismo, non solum licitum sit offerre pecuniam pro eius administratione, sed teneri?

Et late explanatur in quibus aliis diversis casibus hoc licite posse fieri, si adsit necessitas grauis. Ex p. 5. tr. 7. Ref. 16.

S. I. Negatiuè respondet D. Thom. in 3. diff. 5. ^{Sup. hoc lego doctrinæ} quest. 2. art. 2. questione 5. ad 2. Paludanus ^{ad 2. Paludanus} quæst. 3. num. 17. Marsilius quæst. 4. art. 4. dub 14. Scōletus diff. 15. quæst. 2. ad 2. Gabrieł ibidem q. vii. art. 2. annotatione post 2. concl. Alexander de Ales 2 part. q. 187. num. 3. ^{conuentum} art. 3. §. 1. & alii penes Vafquez opus. de scandalo, ^{hucus Ref.} quæst. 43. art. 8. dub. vlt. num. 59. afferentes non esse licitum pecuniam offerre; vt administretur sacramentum Baptismi existenti in extrema necessitate; quia emere Sacramentum intrinsecè malum est, ac proinde ex nulla circumstantia etiam succurrendi extremae necessitatis licite fieri potest. Et virgetur magis argumentum, quia in hac oblatione pecuniae non tantum scandalizatur frater accipiens illam, sed etiam est peccatum simoniae, quia in ipsa oblatione pecuniae emititur Sacramentum, quod tam simoniacum est, quād ipsum vendere.

2. Veūn his non obstantibus, ego puto posse ^{Sup. hoc in} licite offerre pecuniam Sacerdoti nolenti moribundum infantem baptizare sine pretio, imd si alia ratione non potest illi persuaderi administratione Sacramenti, nisi pecunia oblata, adest obligatio illam offerendi. Et ratio est, quia id non est scandulum, quia ego tem peto quæ potest fieri bene & male, occasio nein autem non do ad peccandum ex infirmitate, aut ignorantia, sed ex puramalitia, quam ego non tenor vitare cum tanto meo incommodo, aut alieno, vt de viurario dictum est: neque item peccato contra Religionem, quia ego vel confuso minus malum, quod in nullo euentu est illicitum, neque contra virutem villam, quando grauius non potest alia ratione vitari; vel quia ego non aestimo Sacramentum pecuniae, neque illam do pro Sacramento, sed præcile volo allicere voluntatem iniqui ministri vt veluti mihi conferre Sacramentum. Cū autem illa oblatio non sit absoluta, sed tantum conditionalis, nempe ex suppositione quod ille a iter nolit, non possum ego dici illum inducere: ergo illa actio non aestimat Sacramentum pecuniae, sed tantum vult allicere pecunia voluntatem ministri, vt me Sacramento tingat, aut soluat peccatis, quæ Sacramenta ego censeo non aestimari pecuniae, neque pro illis eam do, sed pro sola voluntate Ministri.

3. Quod autem in tali casu non solum licitum sit offerte pecuniam, vt probatum est, sed deberi, pater, nam ex oblatione pecuniae nullum sequitur incommodum, ex ea negata sequitur tantum incommodum, vt ego illud teneat vitare, etiam cum vita discrimine, quia eo ipso quod assentiens opinioni probabili offram pecuniam, sum immunis peccato scandali & simoniae, quia illa opinio probabilis me excusat. Oblata autem ea pecunia infantem eripio ab æterna damnatione, negata autem pecunia infans relinquitur dñan dus æternus. Ergo teneor hoc incommodum evitare, si quidem sine incommodo possum. Lex enim charitatis me obligat quoties sine incommodo possum.

E e 2 Et